

Aktiviteter textilkommittén

2018-02-20: Textilträff

Bilder förmedlade av Annchristin Hurtig

Bild 1) Yllebroderi till stol samt stickad volang till schal.

Bild 2) Stickad liten strumpa.

Bild 3) Singlad boll sydd med pärlgarn.

Bild 4) Linnegardin får påsydd egen knyplad spets.

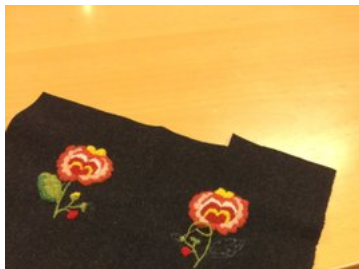

Bild 1) Stickad fiskartröja i ullgarn snart färdig.

Bild 2) Yllebroderi.

Bild 3) Sydd kudde i halva korsstyggn.

Bild 4) Stickad fårskinnsmössa.

Bild 5) Broderad duk

2018-01-16: Textilträff

Foto Annchristin Hurtig

Bild 1) Löparen till vänster är sydd i korsstyggn på linneväv i färgerna svart, orange och rött. Andra löparen som är utrullad är vävd i dukagång med rött från 1903. Båda är loppisfynd.

Bild 2) är kudde i skänst yllebroderi.

Bild 3 visar en schal i gaffelvirkning

Bild 4) är en stickad Poncho. Ponchon stickas i ett helt stycke, som sedan sys ihop för att träs över huvudet.

Bild 1) Ärmen är stickad i spetsmönster.

Bild 2) Mössorna är stickade i korgmönster.

Bild 3) visar Hedebosömn och beskrivning för detta finns på bild 4.

2017-11-21: Textilträffen i Ravlunda

Foto Birgitta Ring Olsson

2017-01-27:

På textilkommitténs senaste slöjdmöte var temat ÅTERBRUK av GAMLA TEXTILIER. Här redovisas några exempel på hur man använder gamla textilier på ett nytt sätt.

Flera väskor och kuddar är sydda av flamskvävnader, broderade dukar och broderade tavlor. En bordlöpare har också nu blivit väska.

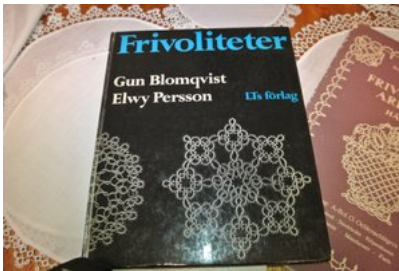
Det finns de som samlar burkkapsyler som virkas ihop till längder, för att sen virkas ihop till fina väskor.

Text och bilder Annchristin Hurtig.

2016-11-15: textilkommitténs slöjdräff med temat FRIVOLITETER

2016-07-28: Slöjdräff på Bondrumsgården

Cirka 20 personer kom, en del kom för att slöjda och sy yllebroderi, andra kom för att titta på gården.

2016-07-20: Gåva

Föreningen har fått ännu en textil gåva. Det är Gull-Britt och Bengt Jägerman, Lund, som skänker ett par agedynor, löpare och en bänkalängd. Textilierna är arvegods från Bengts morbror, Anders Andersson född i Rörum. Han var en flitig samlare och bl.a. har han berättat, att den ena agedynan har prästen åkt på i "vagn efter häst" på väg till predikan i Rörum. "Prästens agedyna", som är röd, är vävd i dukagång med en baksida av munkabälte. Den gråaktiga agedynan är vävd i dukagång och halvkrabba.

Gull-Britt Jägerman är fotograf till Prästens dyna och Clas Johnsson till den grå agedynan.

Prästens dyna.

Baksidan på Prästens dyna.

Agedyna.

Löparna på bild 1 och 2

Bänkalängden i dukagång och halvkrabba.

Dokumentation:

Under ledning av Agnes-Leo Eriksson har textilkommittén under lång tid arbetat med dokumentation av föreningens textilskatte. C:a 200 olika textilskatte finns i föreningens ägo. Textilierna är från början av 1800-talet och framåt i tiden. Dokumentationen sker i pärmar med bilder där varje objekt inlemmas i den ordning som föreningen erhållit alstren. Den första givaren var Ida Kristina Jönsson född 1891.

Varje alster fotograferas och en förvärvsblankett upprättas innehållande uppgifter om givare och beskrivning av föremålet. Hur och var föremålen förvaras är av förklarliga skäl hemligt, men textilkommittén vårdar dessa med hela sitt hjärta. Presentation av föremålen med information har vi på grund av mängden bilder lagt på en särskild sida under temat textilskatte.

I föreningens textilskatte ingår bl. a fjärdynor, likhandkläde, silkesschaletter, klädespersedlar, halmmatta, väsensförkläde, röllakan, agedyna i halvkrabba, klackamatta, klackakudde, sängkläder, bänkalängd, virkade spetsar, särkar, finförkläden, näsduksfodral och mycket mer, varav en del är riktiga rariteter.

På bildern ses Agnes Leo-Eriksson, Valborg Johnsson och Ingrid Gummesson arbeta med det stora materialet. Arbetet har pågått i två grupper (studiecirklar) i samarbete med Vuxenskolan och Sensus.

**2015-02-25 startades cirkel i ämnet lokal folkdräktskultur.
Ledare för cirkeln är Ann Margret Malmqvist.**

Rätt benämning: Återgivet ur boken av Anna-Maja Nylén utgiven 1971.

En rad olika ord är gängse för att beteckna vad som kallas folkdräkt dvs en dräkt av lokal prägel. "Nationaldräkt", "landskapsdräkt", "häradadräkt", "sockendräkt", "bygdedräkt", "allmogedräkt", är sådana benämningar. Av dessa bör nationaldräkt helst inte brukas. Få om ens några folkdräkter motsvarar innebörden i detta ord och det är i vårt land en kvarleva från den nationella romantikens tid, i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Allmogedräkt innebär närmast en dräkt buren av allmogen och behöver alltså inte vara en lokalt särpräglad dräkt. Landskapsdräkt är ock så en benämning, som inte är adekvat, då någon sådan företeelse aldrig har funnits. Sockendräkt och häradadräkt kan endast i vissa fall med rätta brukas, medan bygdedräkt i allmänhet är lämpligare, då sammansättningsdelen bygd använd i sin kulturgeografiska betydelse är ett tillräckligt vagt och tänjbart begrepp för att kunna tillämpas på den företeelse det här är frågan om.

Varför uppkommer lokalt särpräglade dräkter?

Det är inte socken, härad- eller landskapsgränser, som skapat de olikheter vi ser i folkdräkterna. Utan trycket av realiteter sådana som geografisk isolering, sociala skrankor, ekonomiska fluktuationer, politiska och administrativa förändringar samt över huvud taget omständigheter, som tvingat fram eller snarare hållit kvar miljöer med andra livsformer, andra sociala och kulturella traditioner. En bygd, där befolkningen klär sig, brukar jorden, bygger sina hus på samma sätt och använder samma sorts husgeråd kan vara en socken eller ett härad, men i allmänhet gör sig kultursamhörigheten märkbar inom ett större område.

Allmogedräkt - folkdräkt:

I det dräktmaterial som finns på Nordiska museet är långt ifrån alla delar av landet representerade. Detta beror naturligtvis på att insamlingen icke har kunnat göras så effektiv, att varje socken eller bygd med ett lokalt särpräglat dräktskick blivit representerad. Det fanns inte heller kvar på 1870-talet och senare, då förvärven till museet inte gjordes annat än i vissa trakter. Många av de klädesplagg, som bevarats från bondehem från 1800-talets förra del eller mitt, behöver inte vara folkdräkter därför att de hittats på landet i en viss socken. De kan ha varit fullt moderna då de burits, och då kan man inte kalla dem typiska för den ena eller andra bygden.

Kan man däremot konstatera att ett plagg av modetyp från t. ex. 1500-talet burits inom ett visst område under flera hundra år, föreligger en stagnation i utvecklingen, som bara kan förklaras ur vissa lokala förhållanden. Dyliga lokala förskjutningar i utvecklingen vare sig det gäller dräkt eller någon annan sida av vår kultur är föga märkbara nu på grund av industrialiseringen, kommunikationernas utveckling och den sociala utvecklingen. Men förr när olika landsdelar var mera isolerade geografiskt och ekonomiskt, när familjen, gården eller byn var produktionsenheten, blev följderna av t.ex. ekonomiska uppsving eller nedgångsperioder mera begränsade, men också mera kännbara inom det område de berörde. Under inflytande av dyliga faktorer har dräktskicket hos allmogen fått sitt eget utvecklingstempo, som växlat högst avsevärt inom olika bygder. Från modet lånade element har förändrats, omgrupperats eller tillämpats på ett sätt som förutsätter en helt annan stiluppfattning. Dräktsed, färg - och tygval samt formvilja är en annan än modedräkstens.

På bild 1 diskuterar föreningens ordförande Clas Johnsson, med Signe Karlsson. Signe har hela famnen öppen för cirkelns omfattning och möjligheter, samtidigt som kommande söndags Albo Härad dag och Kyrksöndag var uppe till diskussion. På bild 2 visas Häradadräkten från Albo Härad. Denna är sydd på Kristianstads läns hemslöjdsförening på 1940-talet. Dräkten tillhör Albo Härad Hembygdsförening genom gåva från Betty Lassesson. På bild 3 visa Agnes Leo Eriksson en särk från andra halvan på 1800-talet. Särken härstammar från Grevlunda och tillhör Agnes. Den 4:e bilden är ett pigelock. Ogifta kvinnor använde denna förr som huvudbonad.

På dessa bilder visar Ann Margret Malmqvist prov på en svansatroja. Annchristin Hurtig visar en svansatroja som härstammar från sekelskiftet 1800-1900-talet. Proplagg (i toile) gjordes först, som provades på kroppen, innan man klippte i tyget, så man visste att det passade, och efter detta grundarbete gjordes originalet. Klicka på mittenbilden för att se denna vackra svansatroja i färdigt skick. På högra bilden syr och ändrar Birgitta Ring Olsson på sin folkdräkt från Albo härad.

På bild 1 arbetar Signe Karlsson på sin blivande väst (livstykke) till sin folkdräkt också den från Albo Härad. Färdig väst ser ni på bild 2. Kerstin Hansson på bild 3, som båda syr på sin skördesärk. Kerstin började sy på sin särk under 70-talet. En bra idé med cirkeln är att göra saker färdiga under kunnig ledning.